የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራ አምስተኛ ዓመት ቁጥር ፳፩
አዲስ አበባ ጥር ፳፯ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም.

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

15th Year No. 21
ADDIS ABABA 4th February 2009

ማውጫ

ደንብ ቁጥር ፩፻፷/፪ሺ፩

የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን እንደገና ለማቋቋም የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ......................ገጽ ፬ሺ፬፻፶

CONTENTS

Regulation No. 160/2009

National Lottery Administration Re-establishment Council of Ministers Regulation......................Page 4450

ደንብ ቁጥር ፩፻፷/፪ሺ፩

የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን እንደገና ለማቋቋም የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ

በተካሄደው የመሠረታዊ የአሠራር ሥርዓት ለውጥ ጥናት ግኝት መሠረት የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር እንደገና ማቋቋሚያ ደንብ የሚያስፈልገው ሆኖ በመገኘቱ፤

የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የአስፈፃሚ አካላትን ስልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣውን አዋጅ ለማሻሻል በወጣው አዋጅ ቁጥር ፮፻፫/፪ሺ፩ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ ፰ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህን ደንብ አውጥቷል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ "የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን እንደገና ለማቋቋም የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር ፩፻፷/፪ሺ፩" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፤

፩. "ሎተሪ" ማለት የሽልማት አሸናፊው በዕድል፣ በዕጣ አወጣጥ ወይም በማናቸውም ሌላ ዘዴ የሚታወቅበት ጨዋታ ወይም ድርጊት ሲሆን ቶምቦላን ወይም ራፍልን፣ ሎቶን፣ ቶቶን፣ ፈጣን ሎተሪን፣ የቁጥር ሎተሪን፣ የተደራራቢ ሽልማት ሎተሪን፣ የፕሮሞሽን ሎተሪን፣ ቢንጎን፣ የስፖርት ውርርድ ሎተሪንና ሌሎች ተመሳሳይ ድርጊቶችን ይጨምራል፤

REGULATION NO. 160/2009

COUNCIL OF MINISTERS REGULATION TO PROVIDE FOR THE RE-ESTABLISHMENT OF NATIONAL LOTTERY ADMINISTRATION

WHEREAS, it is become necessary to re-establish the National Lottery Administration in accordance with the findings of the business process re-engineering study;

NOW, THEREFORE, this Regulation is issued by the Council of Ministers in accordance with Article 2(8) of the Definition of Powers and Duties of the Executive Organs of the Federal Democratic Republic of Ethiopia Amendment Proclamation No. 603/2008.

PART ONE
GENERAL

1. *Short Title*

This Regulation may be cited as the "National Lottery Administration Re-establi.hment Councils of Ministers Regulation No. 160/2009".

2. *Definitions*

In this Regulation, unless the context requires otherwise:

1) "lottery" means any game or activity in which the prize winner is determined by chance, drawing of lots or by any other means and includes tombola or raffle, lotto, toto, instant lottery, number lottery, multiple prize lottery, promotional lottery, bingo, sport betting lottery and other similar activities;

ያንዱ ዋጋ
Unit Price 4.40

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ ፹ሺ፩
Negarit Gazeta P.O.box 80,001

2

፪. ‹‹የገንዘብ ሎተሪ›› ማለት ሽልማቱ በገንዘብ የሚሰጥ ሎተሪ ነው፤

፫. ‹‹ቶምቦላ ወይም ራፍል›› ማለት የሎተሪ ቲኬቶቹ ቅድሚያ ተከታታይ ቁጥር ተሰጥቷቸው የሚታተሙ፣ አሸናፊው በሕዝብ ፊት በሚወጣ ዕጣ የሚለይና ሽልማቱ በዓይነት የሚሰጥ ሎተሪ ነው፤

፬. ‹‹የስፖርት ውርርድ ሎተሪ›› ማለት በቤት ውስጥ ወይም ከቤት ውጭ የሚከናወኑ የስፖርት ውድድሮችን መሠረት በማድረግ የሚደረግ ውርርድና ሽልማቱ በገንዘብ ወይም በዓይነት የሚሰጥ ሎተሪ ነው፤

፭. ‹‹ሎቶ›› ማለት አስቀድሞ ከተለዩ ተከታታይነት ካላቸው ቁጥሮች መካከል ተጫዋቹ የሚፈልጋቸውን የተወሰኑ ቁጥሮች በመምረጥ አሸናፊ መሆን አለመሆኑ በሕዝብ ፊት በሚወጣ ዕጣ የሚወሰንበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤

፮. ‹‹ቶቶ›› ማለት በዋናነት በእግር ኳስ ጨዋታ ወቅት በሚደረግ ውርርድ ሽልማቱ በገንዘብ የሚሰጥ ፣ እና

ሀ) ከተወራረዱት መካከል ብዙ አሸናፊዎች የሚኖሩ ከሆነ ለሽልማቱ የተመደበው ገንዘብ ለአሸናፊዎቹ እኩል የሚከፈል፣ ወይም

ለ) ውድድሩ በተባለው ሰዓት ባይካሄድ፣ ውጤቱ ቢሰረዝ ወይም የጨዋታው ዓይነት ቢለወጥ አሸናፊዎቹ በሕዝብ ፊት በሚወጣ ዕጣ የሚለዩበት፣ ሎተሪ ነው፤

፯. ‹‹ፈጣን ሎተሪ›› ማለት ተሳታፊዎች የሎተሪውን ቲኬት በመፋቅ ሽልማቱን ማግኘት ወይም ማጣታቸውን ወዲያውኑ የሚያው ቁበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤

፰. ‹‹የቁጥር ሎተሪ›› ማለት የሎተሪ ቲኬቶቹ በቅድሚያ ተከታታይ ቁጥር ተሰጥቷቸው የሚታተሙና አሸናፊው በሕዝብ ፊት በሚወጣ ዕጣ የሚለይ የገንዘብ ሎተሪ ነው፤

፱. ‹‹የተደራራቢ ሽልማት ሎተሪ›› ማለት ተሳታፊው በአንድ የሎተሪ ቲኬት ከዋናው ሽልማት ሌላ ተጨማሪ ሽልማት የሚያገኝበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤

፲. ‹‹ኮንቬንሽናል ቢንጎ›› ማለት በቢንጎ ማጫወቻ ክበብ በመገኘትና በቅድሚያ ካርድ በመግዛት ተሳታፊዎች ከአጫዋቹ የሚሰጡ ትዕዛዞችን ከራሳቸው የመጫወቻ ቁጥሮች ጋር እያመሳከሩ አሸናፊ መሆን አለመሆናቸው የሚታወቅበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤

፲፩. ‹‹ዘመናዊ ቢንጎ›› ማለት ተሳታፊዎች በሎተሪ ቲኬቶች ላይ የሚሰጡ ትዕዛዞችን መሠረት

2) "money lottery" means a lottery in which the prize is distributed in money;

3) "tombola or raffle" means a lottery in which lottery tickets are given serial numbers, winners are determined by public draw and prizes are distributed in kind;

4) "sport betting lottery" means a lottery for betting arranged on the basis of indoor or out-door sport competitions and in which the prize is distributed in money or in kind;

5) "lotto" means a money lottery in which chance of winning is determined by choosing certain numbers from a defind series of numbers and in which the winning numbers are determined by public draw;

6) "toto" means a money lottery performed by betting at a time where there is mainly football competition, and

(a) where there are several winners of a single event, the prize money is divided equally among the winners; or

(b) where the event does not take place at the specified time, the results are cancelled or its competitive nature is changed, winners are identified by public draw;

7) "instant lottery" means a money lottery in which participants can determine immediately whether they won or lost prizes by scratching the lottery tickets;

8) "number lottery" means a money lottery in which lottery tickets are given serial numbers and winners are determined by public draw;

9) "multiple prize lottery" means a money lottery in which a participant may win an additional prize besides the main prize by the same lottery ticket;

10) "conventional bingo" means a money lottery in which participants go to bingo game centers and buy cards in which they correspond their numbers with the numbers communicated by the game setter and determine whether they won or lost prizes;

11) "modern bingo" means a money lottery in which participants can determine whether they won or

በማድረግ የዕድል ቁጥሮችን ከመጫወቻ ቁጥሮች ጋር እያመሳከሩ አሸናፊ መሆን አለመሆናቸው የሚታወቅበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤

፲፪) «የፕሮሞሽን ሎተሪ» ማለት የምርት ወይም የአገልግሎት ሽያጭን ለማስፋት በምርት መጠቅለያ ወይም ክዳን ውስጥ ተደብቀው የሚገኙ ዕጣዎችን፣ ከምርቱ ወይም ከአገልግሎቱ ግዢ ጋር በተያያዘ ሁኔታ የሚታደሉና ባለዕድል የሚያደርጉ ኩፖኖችንና ካርዶችን ወይም ሌሎች ዘዴዎችን በመጠቀም የሚከናወንና ሽልማቱ በዓይነት የሚሰጥ ሎተሪ ነው፤

፲፫) «የሎተሪ ሥራ» ማለት በአገር ውስጥም ሆነ በውጭ አገር ማናቸውንም ዓይነት ሎተሪ በማዘጋጀት በአገር ውስጥ መሸጥ፣ ማከፋፈል፣ ማጫወትና ዕጣ ማውጣት ወይም ማናቸውንም ተመሳሳይ ተግባር ማከናወን ነው፡፡

፲፬) « ሰው» ማለት ማናቸውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

፲፭) «ባለሥልጣን» እና «የባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር» ማለት እንደ ቅደም ተከተሉ ኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን እና የባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር ነው፡፡

ክፍል ሁለት
የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር

፫. እንደገና መቋቋም

፩) የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር (ከዚህ በኋላ «አስተዳደር» እየተባለ የሚጠራ) የሕግ ሰውነት ያለው ራሱን የቻለ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ ደንብ እንደገና ተቋቁሟል፡፡

፪) የአስተዳደሩ ተጠሪነት ለባለሥልጣኑ ይሆናል፡፡

፬. ዋና መስሪያ ቤት

የአስተዳደሩ ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶችን እንደ አስፈላጊነቱ በአገሪቱ ውስጥ በማናቸውም ቦታ ሊያቋቁም ይችላል፡፡

፭. ዓላማ

የአስተዳደሩ ዓላማ ሎተሪን በማካሄድ ለኢኮኖሚና ማኅበራዊ ልማት እገዛ የሚያደርግ ገቢ ማመንጨትና የሎተሪ ሥራን መቆጣጠር ይሆናል፡፡

፮. የአስተዳደሩ ሥልጣንና ተግባር

አስተዳደሩ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባሮች ይኖሩታል፡-

lost prizes by corresponding the luck numbers with play numbers following instructions given on lottery tickets;

12) "promotional lottery" means a lottery designed to promote the sale of products or services by the use of lots hidden in product packages or covers, luck coupons and cards distributed along with the sale of the goods or services or any other methods and the prize of which is distributed in kind;

13) "lottery activity" means the preparation of any lottery inside or outside the country and the distribution, sale, drawing of lots of the performance of any other similar activity inside the country;

14) "person" means any natural or juridical person;

15) "Authority" and "Authority's Director General" means the Ethiopian Revenues and Customs Authority and Director General of the Authority respectively.

PART TWO
THE NATIONAL LOTTERY ADMINISTRATION

3. *Re-establishment*

1) The National Lottery Administration (hereinafter referred to as the "Administration") is hereby re-establish as an autonomous federal agency having its own legal personality.

2) The Administration shall be accountable to the Authority.

4. *Head Office*

The Administration shall have its head office in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere in the country as may be necessary.

5. *Objectives*

The objectives of the Administration shall be to generate, through undertaking lottery activities, revenue that could contribute in financing the country's economic and social development programs and to supervise lottery activities.

6. *Powers and Duties of the Administration*

The Administration shall have the powers and duties to:

፩) የሎተሪ ሥራን ያካሂዳል፣ ዕጣ የሚወጣበትን ቀን ፣ የሽልማቱን መጠንና ሁኔታ፣ ሽልማቱ የሚቀይበትን የጊዜ ገደብና ሌሎች አስፈላጊ መረጃዎችን በሎተሪ ትኬቶች ላይ ያመለክታል፣ አሸናፊ የዕጣ ቁጥሮችንም ለሕዝብ ያስታውቃል፤

፪) ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ከልዩ ልዩ የሎተሪ ዓይነቶች ከሚገኘው ገቢ ላይ ለዕድለኞች መከፈል ያለበት ድርሻ ተግባራዊ መደረጉን ያረጋግጣል፤

፫) የአሸናፊ ዕጣ የተከፈለባቸውን ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ቲኬቶች በውጭ ኦዲተር ከተመረመሩ በኋላ ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት እንዲወገዱ ያደርጋል፤

፬) በዚህ ደንብ በተደነገገው መሠረት ለሎተሪ ሥራ ፈቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣ ይሰርዛል፤

፭) የሎተሪን ጨዋታ ለማካሄድ የሚያስፈልጉ የመሣሪያ ዓይነቶችንና መመዘኛዎችን ይወስናል፤ ወደ አገር ውስጥ የማስገቢያ ፈቃድ ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል፤

፮) የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ውል ይዋዋላል፣ በስሙ ይከሳል፣ ይከሰሳል፣

፯) ዓላማውን ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈልጉ ሌሎች ሕጋዊ ተግባራትን ያከናውናል፤

፰) ህገወጥ የሎተሪ ሥራዎችን ይቆጣጠራል።

፯. <u>የአስተዳደሩ አቋም</u>

አስተዳደሩ፣

፩) በባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር አቅራቢነት በመንግሥት የሚሾም ዋና ዳይሬክተር፣

፪) በባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር የሚሾም ምክትል ዋና ዳይሬክተር እና

፫) አስፈላጊው ሠራተኞች ይኖሩታል።

፰. <u>የዋና ዳይሬክተሩ እና የምክትል ዋና ዳይሬክተሩ ሥልጣንና ተግባር</u>

፩) ዋና ዳይሬክተሩ ከባለሥልጣኑ በሚሰጠው አጠቃላይ መመሪያ መሠረት የአስተዳደሩን ስራዎች ይመራል፣ ያስተዳድራል ፤

፪) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ዋናው ዳሬክተር፤

ሀ) በዚህ ደንብ አንቀጽ ፮ የተመለከቱትን የአስተዳደሩን ስልጣንና ተግባሮች ሥራ ላይ ያውላል፤

ለ) የአስተዳደሩን ድርጅታዊ መዋቅር፤ የሥራ ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለባለሥልጣኑ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ሥራ ላይ ይውላል፤

ሐ) ለአስተዳደሩ በተፈቀደው በጀት መሠረት ገንዘብ ወጭ ያደርጋል፤

1) undertake lottery activities; indicate on lottery tickets the drawing dates of lots, amounts and conditions of prizes, period of limitations for claiming prizes and other necessary information, and announce winning numbers to the public;

2) ensure the payment of prizes to winners in accordance with revenue allocations set for different types of lotteries in accordance with the directive to be issued by Authority;

3) dispose winning and settled as well as unsold lottery tickets after being audited by external auditors in accordance with the directive to be issued by the Authority;

4) give permit to undertake lottery activities, supervise the same and revoke in accordance with the provisions of this Regulation;

5) determine the types and specifications of equipment required to perform lottery games; issue permits for and supervise the importation of the same;

6) own property, enter into contracts, sue and be sued in its own name;

7) perform other legal activities necessary for the attainment of its objectives,

8) control illegal lottery activities.

7. *Organization of the Administration*

The Administration shall have:

1) a Director General to be appointed by the Government upon the recommendation of the Director General of the Authority,

2) a Deputy Director General to be appointed by the Director General of the Authority and

3) the necessary staff.

8. *Powers and Duties of the Director General and Deputy Director General*

1) The Director General shall, subject to the general directives of the Authority, direct and administer the activities of the Administration.

2) Without prejudice to the prevision of sub-article (1) of this Article, the Director General shall:

a) exercise the powers and duties of the Administration stated under Article 6 of this Regulation;

b) prepare and submit to the Authority the organizational structure, work plans and budgets of the Administration and, upon approval, implement the same;

c) effect payments in accordance with the approved budget of the Administration;

መ) የመንግሥት ሠራተኞች አዋጅ ቁጥር ፭፻፲፭/፲፱፻፺፱ ቢኖርም ከአስተዳደሩ የሥራ ባሀሪ አንፃር በባለሥልጣኑ በሚፀድቅ መመሪያ መሠረት የአስተዳደሩን ሠራተኞች ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል፣

ሠ) የአስተዳደሩን ሠራተኞች ልዩ የደመወዝ ስኬልና የጥቅማጥቅም ክፍያ አጥንቶ በባለሥልጣኑ በኩል ለመንግሥት ቀርቦ ሲፈቀድ ተግባራዊ ያደርጋል፣

ረ) ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ አስተዳደሩን ይወክላል፣

ሰ) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከፍርድ ቤት ውጭ ክርክሮችን በስምምነት ይጨርሳል፣

ሸ) አዳዲስ የሎተሪ ጨዋታዎችን ሥራ ላይ ለማዋል የሚያስችሉ ጥናቶችን ለባለሥልጣኑ እያቀረበ ያስወስናል፣

ቀ) የአስተዳደሩን የሥራ አፈፃፀምና የሂሳብ ሪፖርት አዘጋጅቶ ለባለሥልጣኑ ያቀርባል፡፡

፫) ዋናው ዳይሬክተር ለአስተዳደሩ ሥራ ቅልጥፍና ባስፈለገ መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በከፊል ለአስተዳደሩ ሌሎች ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል፡፡

፬) ምክትል ዋና ዳይሬክተሩ ከዋና ዳይሬክተሩ በሚሰጥ መመሪያ መሠረት፡-

ሀ) የአስተዳደሩን ተግባራት በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራትና በማስተባበር ዋና ዳይሬክተሩን ያግዛል፣

ለ) ዋና ዳይሬክተሩ በማይኖርበት ጊዜ ለዋና ዳይሬክተሩ የተሰጡትን ተግባራት ያከናውናል፣

ሐ) በዋና ዳይሬክተሩ የሚሰጡትን ሌሎች ሥራዎች ያከናውናል፡፡

፱. <u>የገቢ ምንጭ</u>

አስተዳደሩ የሚከተሉት የገቢ ምንጮች ይኖሩታል፣

፩) የሎተሪ ቲኬት ሽያጭ፣

፪) ከጋራ ሽርክና ሥራ የሚገኝ ገቢ እና፣

፫) የፈቃድና የኮሚሽን ክፍያዎች፡፡

፲. <u>የገቢ አጠቃቀም</u>

፩) ከአስተዳደሩ ገቢ ላይ ለሎተሪ ዕድለኞች የተከፈለውና ለሥራ ማስኬጃ የዋለው ከተቀነሰ በኋላ የሚቀረው የተጣራ ገቢ አስተዳደሩ የሚያዘው የመጠባበቂያ ሂሳብ ብር ፩ ሚሊዮን (አንድ ሚሊዮን ብር) እስከሚሆን ድረስ ወደዚሁ ሂሳብ ገቢ ይደረጋል፡፡

፪) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው የመጠባበቂያ ሂሳብ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችለው ለሎተሪ ዕድለኞች ክፍያ ለመፈጸም የገንዘብ እጥረት ሲያጋጥም ብቻ ይሆናል፡፡

d) notwithstanding the Federal Civil Servant Proclamation No. 515/2007, based on the nature of the business of the administration employ and administer employees in accordance with the directive to be issued by the Authority;

e) study and submit to the government through the Authority, a special salary scale and employment benefit schemes of the employees of the Administration and, upon approval, implement the same;

f) represent the Administration in all its dealings with third parties;

g) settle disputes out of court as may be necessary;

h) submit studies on the introduction of new lottery games for the approval of the Authority;

i) prepare and submit to the Authority the activities and financial reports of the Administration.

3. The Director General may, to the extent necessary for the efficient performance of the activities of the Administration, delegate part of his powers and duties to other officials and employees of the Administration.

4. The Deputy Director General shall, subject to the directives of the Director General:

(a) assist the Director General in planning, organizing, directing and coordinating the activities of the Administration;

(b) act on behalf of the Director General in his absence;

(c) perform other activities assigned to him by the Director General.

9. *Source of Revenue*

The following shall be the Administration's sources of revenue:

1) lottery ticket sales;

2) proceeds of joint venture activities, and

3) permit and commission fees.

10. *Utilization of Revenue*

1) The Administration's surplus income after deduction is made for prize payments and operating costs shall be retained as reserve fund until the amount of such fund reaches birr 1,000,000 (One Million Birr).

2) The reserve fund referred to in sub-article (1) of this Article shall be utilized only for settlement of lottery prize winners' claims in the event of cash shortages.

፫) የመጠባበቂያ ሂሣብ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) ለተመለከተው ዓላማ በመዋሉ ምክንያት የጐደለ እንደሆነ ከአስተዳደሩ የተጣራ ገቢ ላይ እየተቀነሰ እንዲተካ ይደረጋል፡፡

፬) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ወይም (፫) የተመለከተው ተቀናሽ ከተደረገ በኋላ ተራፊው ሂሣብ ወደ ማዕከላዊ ግምጃ ቤት ፈሰስ ያደርጋል፡፡

፭) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሠረት ፈሰስ የተደረገው ሂሣብ በአስተዳደሩ ስም በመንግሥት ለሚታቀዱ የኢኮኖሚና ማህበራዊ ልማት ፕሮጀክቶች ማስፈፀሚያ ይውላል፡

፲፩. ስለሂሣብ መዛግብት

፩) አስተዳደሩ የጥንድ ሂሣብ አያያዝ ሥርዓትን በመከተል የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሣብ መዛግብትን ይይዛል፡፡

፪) የአስተዳደሩ የሂሣብ መዛግብትና ገንዘብ ነክ ሠነዶች በየዓመቱ በዋናው ኦዲተር ወይም እርሱ በሚሰይማቸው የውጭ ኦዲተሮች ይመረመራሉ፡፡

ክፍል ሦስት

የሎተሪ ሥራ ስለማካሄድና ስለፈቃድ አሰጣጥ

፲፪. የሎተሪ ሥራ ስለማካሄድ

፩) አስተዳደሩ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ (፭)፣ (፮)፣ (፯)፣ (፰)፣ (፱) እና (፲፩) የተመለከቱትን የሎተሪ ዓይነቶች የማካሄድ ብቸኛ መብት ይኖረዋል፡፡

፪) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና በባለሥልጣኑ ሲፈቀድ አስተዳደሩ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ (፭) እና (፮) የተመለከቱትን የሎተሪ ሥራዎች የካፒታል፣ ቴክኖሎጂ ፣ የዕውቀትና የሥራ አመራር ብቃቱ ካላቸው ተሳታፊዎች ጋር በጋራ ሽርክና ሊያካሂድ ይችላል፡፡

፫) በዚህ ደንብ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ (፫)፣ (፬)፣ (፲) እና (፲፪) የተመለከቱት የሎተሪ ሥራዎች በማንኛውም ሰው በፈቃድ ሊካሄዱ ይችላሉ፡፡

፲፫. ስለሎተሪ ሥራ ፈቃድ ስለመስጠት

፩) ማንኛውም ሰው በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፪ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሰረት የሎተሪ ሥራ ለማካሄድ ፈቃድ እንዲሰጠው ሲፈልግ ለዚህ ተግባር የተዘጋጀውን ቅጽ በመሙላትና አስፈላጊ ማስረጃዎችን በማያያዝ ማመልከቻውን ለአስተዳደሩ ያቀርባል፡፡

3) Where the reserve fund is utilized for the purpose referred to in sub-article (2) of this Article, the Administration's surplus income shall be retained until the fund is fully replenished.

4) The residual surplus, after making the deductions referred to in sub-article (1) or (3) of this Article, shall be transferred to the Central Treasury.

5) The residual surplus transferred to the Central Treasury pursuant to sub-article (4) of this Article shall be utilized for the execution of economic and societal development projects planned by the government in the name of the Administration.

11. *Books of Accounts*

1) The Administration shall keep complete and accurate books of accounts by using the double entry accounting system.

2) The books of accounts and other financial documents of the Administration shall be audited by the Auditor General or by external auditors assigned by him.

PART THREE
UNDERTAKING OF LOTTERY ACTIVITIES AND ISSUANCE OF PERMIT

12. *Undertaking of Lottery Activities*

1) The Administration shall have exclusive right to undertake lottery activities referred to in sub-article (5), (6), (7), (8), (9) and (11) of Article 2 of this Regulation.

2) Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article, the Administration may, where it is deemed necessary and upon obtaining the authorization of the Authority, undertake lottery activities referred to in sub-articles (5) and (6) of Article 2 of this Regulation with joint venture partners having the requisite capital, technology, know-how and managerial competence.

3) The lottery activities referred to in sub-article (3), (4), (10) and (12) of Article 2 of this Regulation may be undertaken by any person up on permit.

13. *Issuance of Permit*

1) Any person seeking a permit for undertaking any lottery activity, pursuant to sub-article (3) of Article 12 of this Regulation, shall fill in the prescribed application form and submit to the Administration together with the necessary evidence.

፪) አስተዳደሩ የቀረበለት የፈቃድ ማመልከቻ የተሟላ መሆኑንና ባለሥልጣኑ በመመሪያ ያወጣቸው ሁኔታዎችና ግዴታዎች መሟላታቸውን በማረጋገጥ የተጠየቀውን ፈቃድ ይሰጣል፡፡

፲፬. ፈቃድን ስለማገድና መሠረዝ

፩) ማንኛውም ባለፈቃድ የዚህን ደንብ ወይም ይህን ደንብ ለማስፈጸም የወጡ መመሪያዎችን ድንጋጌዎች የጣሰ ወይም ከተፈቀደለት ውጭ የሠራ እንደሆነ አስፈላጊው የማስተካከያ እርምጃ እስኪወሰድ ድረስ አስተዳደሩ ፈቃዱን ሊያግድ ይችላል፡፡

፪) አስተዳደሩ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ማንኛውንም ፈቃድ ሊሰርዝ ይችላል፤

(ሀ) ፈቃዱ የተገኘው ሀሰተኛ ማስረጃ ወይም መግለጫ በመቅረቡ የሆነ እንደሆነ፤

(ለ) ፈቃዱ የአስተዳደሩ ስምምነት ሳይኖር ለሌላ ሰው ተላልፎ የተገኘ እንደሆነ፤

(ሐ) ፈቃዱ የሕዝቡን ሰላምና ፀጥታ ወይም የአገሪቱን ደህንነት የሚጎዳ የወንጀል ተግባር ሲሰራበት ወይም የማጭበርበር ተግባር ሲፈጸምበት ከተገኘ፤

(መ) ፈቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ከታገደና ባለፈቃዱ በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ አስፈላጊውን የማስተካከያ እርምጃ ሳይወስድ ከቀረ፤

(ሠ) ባለፈቃዱ የንግድ ሥራውን የተወ ወይም የከሰረ እንደሆነ፤

(ረ) በተሰጠው የጊዜ ገደብ ፍቃዱን ያላሳደሰ እንደሆነ፡፡

፫) አስተዳደሩ አንድን ፈቃድ ከማገዱ ወይም ከመሠረዙ በፊት እርምጃውን የሚወስድበትን ምክንያት ለባለፈቃዱ በጽሑፍ በመግለጽ ባለፈቃዱ ጽሁፉ በደረሰው በሰባት ቀናት ውስጥ የበኩሉን አስተያየት በጽሑፍ እንዲሰጥ ያደርጋል፡፡

፬) ባለፈቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) በተገለጸው መሠረት መልስ ካልሰጠ ወይም የሰጠው መልስ አጥጋቢ ሆኖ ካልተገኘ አስተዳደሩ ፈቃዱን የማገድ ወይም የመሠረዝ ውሳኔ ይሰጣል፡፡ በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ቅሬታውን ለባለሥልጣኑ ማቅረብ ይችላል፡፡

፲፭. ስለፈቃድ እድሳት

፩) ከአንድ ዓመት በላይ ለሚካሄድ የሎተሪ ሥራ የሚሰጥ ፈቃድ በየበጀት ዓመቱ መጀመሪያ ላይ መታደስ አለበት፡፡

፪) ፈቃድ ለማሳደስ የሚቀርብ ማመልከቻ ፈቃዱ የሚያገለግልበት የበጀት ዓመት ከማለቁ ከአንድ ወር በፊት መቅረብ አለበት፡፡

2) The Administration shall, upon ascertaining the completeness of the application and the fulfillment of the terms and conditions set by the directives of the Authority, issue the requested permit.

14. *Suspension and Revocation of Permit*

1) Where any permit holder violates the provisions of this Regulation or directives issued for its implementation or acted outside the scope of the permit, the Administration may suspend the permit until the necessary corrective measure is taken.

2) The Administration may revoke a permit on any of the following grounds:

(a) where the permit was obtained by producing false documents or declaration;

(b) where the permit is found to have been transferred to another person without the consent of the Administration;

(c) where the permit is used in pursuance of a criminal act against public peace and order or national security or for committing any fraudulent act;

(d) where the permit has been suspended in accordance with sub-article (1) of this Article and the permit holder has failed to take the necessary corrective measure within the specified time limit;

(e) where the permit holder ceases operating his business or becomes bankrupt;

(f) where the permit holder fails to renew the permit within the specified time limit.

3) Before suspending or revoking a permit, the Administration shall notify in writing the permit holder the reasons for taking such measure and invite him to submit a written response within seven days from the date of receipt of the notice.

4) If the permit holder fails to reply as mentioned in sub-article (3) of this Article or if his response is not satisfactory, the Administration shall suspend or revoke the permit. Any person who is dissatisfied with the decision may lodge his appeal to the Authority.

15. *Renewal of Permit*

1) Any permit issued for a lottery activity lasting for more than a year shall be renewed at the beginning of every fiscal year.

2) An application for renewal of permit shall be submitted one month before the end of the budget year for which it was issued.

፫) አስተዳደሩ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፬ መሰረት ፈቃዱን ለማገድ ወይም ለመሠረዝ የሚያበቃ ምክንያት ካልኖረ በስተቀር ማመልከቻው በደረሰው በ፴ ቀናት ውስጥ ፈቃዱን ያድሳል፡፡

፲፮. ቁጥጥር ስለማድረግ

፩) አስተዳደሩ፣

(ሀ) የዚህን ደንብና ደንቡን ለማስፈጸም የሚወጡ መመሪያዎች እንዲሁም ፈቃድ የተሰጠባቸው ግዴታዎች መከበራቸውን ለማረጋገጥ ተገቢውን ክትትልና ቁጥጥር ያደርጋል፤

(ለ) የኢንተርኔት ቴክኖሎጂን ወይም ማናቸውንም ሌላ ዘዴ በመጠቀም የዕድል ይዘት ያላቸው ድርጊቶች እንዳይፈጸሙ ይቆጣጠራል፡፡

(ሐ) ያለፈቃድ የሚካሄድ የሎተሪ ሥራን የማስቆም ትዕዛዝ ይሰጣል፤ ጥፋተኛው ም በሕግ መሠረት እንዲቀጣ ለሚመለከታቸው አካላት ያሳውቃል፡፡

፪) አስተዳደሩ የፍርድ ቤት ትዕዛዝ በማውጣት በማናቸውም አመቺ ሰዓት ወደ ማንኛውም የሕንፃ ይዞታ በመግባት ህገ ወጥ የሎተሪ ሥራዎችን ይቆጣጠራል፡፡

፲፯. ክልከላ

፩) ማንኛውም ሰው ከአስተዳደሩ የተሰጠ ፈቃድ ሳይኖረው ማናቸውንም የሎተሪ ሥራ ማካሄድ አይችልም፡፡

፪) ማንኛውም ሰው የሎተሪ ሥራ ለማካሄድ የተሰጠውን ፈቃድ ያለአስተዳደሩ ስምምነት ለሌላ ሰው ማስተላለፍ አይችልም፡፡

፲፰. ስለፈቃድ ክፍያዎች

ለፈቃድ ማውጫና ማሳደሻ የሚጠየቀው ክፍያ ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

፲፱. የኮሚሽን ክፍያ

፩) አስተዳደሩ የሎተሪ ሥራ ለማካሄድ ፈቃድ ሲሰጥ ወይም ሲያድስ ከፈቃድ ክፍያው በተጨማሪ፦

ሀ) ለቶምቦላ ወይም ለስፖርት ውርርድ ሎተሪ ሲሆን ሎተሪው ቲኬት ሽያጭ ሊገኝ ይችላል ተብሎ በሚገመተው ጠቅላላ ገቢ ፤

(ለ) ለፕሮሞሽን ሎተሪ ሲሆን ለሽልማት ሊውል በታቀደው ምርት ወይም አገልግሎት ጠቅላላ የመሸጫ ዋጋ የገቢ ግብርን ጨምሮ፤ ወይም

(ሐ) ለኮንቬንሽናል ቢንጎ ሲሆን ባለፈቃዱ በየጊዜው በሚያገኘው ጠቅላላ ገቢ ፤ ላይ ተሰልቶ ፲፭% የኮሚሽን ክፍያ ይሰበስባል፡፡

3) The Administration shall renew the permit within 30 days of the submission of the application unless there is a ground for suspending or revoking it in accordance with Article 14 of this Regulation.

16. *Supervision*

1) The Administration shall:

(a) make the necessary follow up and supervision to ensure the observance of this Regulation and directives that may be issued for the implementation of this regulation and the conditions of a permit;

(b) control activities having chance elements not to be undertaken through the use of internet technology or any other means;

(c) issue an order to stop the carrying out of any unauthorized lottery activity; and report to the concerned organs with a view to prosecuting the offender in accordance with the law.

2) The Administration may, up on having search warrant issued by court, enter into any premises at any convenient time to control illegal lottery activities.

17. *Prohibitions*

1) No person may undertake lottery activities without having a permit issued by the Administration.

2) It is prohibited to transfer a permit issued to undertake lottery activities without the consent of the Administration.

18. *Permit Fees*

Fees to be paid for the issuance and renewal of permits shall be prescribed by directives to be issued by the Authority.

19. *Commission Payments*

1) Where the Administration issues or renews permits to undertake lottery activities, it shall collect 15% commission payments in addition to permit fees calculated on:

(a) in the case of tombola or sport betting lottery, the forecasted total revenue from lottery tickets sales;

(b) in the case of promotional lottery, the total value of the products or services allocated for prize awards including income tax; or

(c) in the case of conventional bingo and any other lottery, the total periodical revenue earned by the permit holder.

፪) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩(ሐ) የተመለከተው ሥራ የኮሚሽን ክፍያ ባለሥልጣኑ በሚያወጣው መመሪያ በተመለከተው የጊዜ ገደብ ውስጥ ሳይከፈል ከቀረ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፬ መሠረት ሊወሰድ የሚችለው አስተዳደራዊ እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ ክፍያው ለዘገየበት ለእያንዳንዱ ወር የ፳% መቀጫ ያስከትላል፤ ሆኖም ጠቅላላ መቀጫው ከሚፈለገው የኮሚሽን ክፍያ ፻% ሊበልጥ አይችልም።

ክፍል አራት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፳. ቅጣት

ድርጊቱ በወንጀል ሕግ መሠረት የበለጠ የሚያስቀጣ ካልሆነ በስተቀር፤

፩) ማንኛውም ሰው የጸና ፈቃድ ሳይኖረው የሎተሪ ሥራ ካካሄደ ከብር ፶ሺ እስከ ፻ሺ በሚደርስ የገንዘብ መቀጮና ከሦስት እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ እሥራት ይቀጣል፤

፪) ማንኛውም ሰው፤

(ሀ) የህንፃ ይዞታውን ለሕገወጥ ሎተሪ ሥራ ማካሄጃ እንዲውል ያከራየ ወይም በማናቸውም ሁኔታ የፈቀደ፣ ወይም

(ለ) በአስተዳደሩ ቁጥጥር እንዲያደርግ የተመደበን ሠራተኛ ቁጥጥር ወደሚያደርግበት የሕንፃ ይዞታ እንዳይገባ የከለከለ ወይም የቁጥጥር ሥራው እንዳይካሄድ በማናቸውም መንገድ ያሰናከለ፤

እንደሆነ ከብር ፲ሺ እስከ ፳ሺ በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ እና ከአንድ ዓመት እስከ ሁለት ዓመት በሚደርስ እሥራት ይቀጣል።

፳፩. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

ባለሥልጣኑ ይህን ደንብ በሚገባ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

፳፪. የመብትና ግዴታ መተላለፍ

፩) የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን እንደገና ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር ፭፻፴፭/፲፱፻፺፱ ይተዳደር የነበረው የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር መብትና ግዴታዎች በዚህ ደንብ ለአስተዳደሩ ተላልፈዋል።

፪) ይህን ደንብ የሚቃረኑ ሕጎች፣ ደንቦች፣ መመሪያዎችና የአሠራር ልምዶች በዚህ ደንብ የተሸፈኑ ጉዳዮችን በሚመለከት ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።

፳፫. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ጥር ፳፯ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም.

መለስ ዜናዊ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅላይ ሚኒስትር

2) Without prejudice to any administrative measure that may be taken in accordance with Article 14 of this Regulation, failure to settle a commission payment pursuant to sub-article 1(c) of this Article within the time limit set by directives issued by the Authority shall result in a fine of 20% for every month of delay; provided, however, that such fine shall not exceed 100% of the outstanding commission payment.

PART FOUR
MISCELLANEOUS PROVISIONS

20. *Penalty*

Unless the act entails higher penalty under the Criminal Law;

1) any person who undertakes any lottery activity without having a valid permit shall be punished with a fine not less than birr 50,000.00 and not more than birr 100,000 and with an imprisonment for not less than three years and not more than five years;

2) any person who:

(a) leases or authorizes in any other manner his premises for the purpose of carrying out any illegal lottery activity, or

(b) prohibits the Administration's inspector from entering into his premises for the purpose of conducting inspection or obstructs the inspection in any other manner,

shall be punished with a fine not less than birr 10,000 and not more than birr 20,000 and with an imprisonment for not less than one year and not more than two years.

21. *Power to Issue Directives*

The Authority may issue directives necessary for the proper implementation of this Regulation.

22. *Transfer of Rights and Obligations*

1) The rights and obligations of the National Lottery Administration being administered by the National Lottery Administration Re-establish Proclamation No. 535/1999 are hereby transferred to the Administration by this Regulation.

2) All laws, regulations, directives and practices inconsistent with the provisions of this Regulation shall have no effect on matters covered by this Regulation.

23. *Effective Date*

This Regulation shall come into force upon the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa this 4th day of February 2009.

MELES ZENAWI

PRIME MINISTER OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA